

telt segítő infokommunikációt (takar), és ennek kapcsán mozgalmat indított Magyarországon, eVITA néven (<http://evitaplatform.hu>). **A programnak négy kiemelt területe van: otthoni és lakáson kívüli felügyelet, terápiakövetés és -támogatás, fogyatékok pótlása, valamint az egészségmegőrzés és -fejlesztés – minden esetben infokommunikációs eszközökkel.**

Ez utóbbi témakörrel többek között a Pannon Egyetemen foglalkoznak. Az ottani kutatóműhely kiépített egy kardiológiai életviteli tanácsadó rendszert Cordelia néven. A rendszer a felhasználó egészségügyi adataira alapozva tanácsokat adott ahhoz, hogyan változtassa meg életvitelét, mit egyen és mit ne, mit kell tennie ahhoz, hogy az egészségét megőrizze. A Cordelia rendszer egy ideig működött, de sajnos abbamaradt... Hanák Péter szerint tipikusan ezek azok a társadalmi szempontból fontos kezdeményezések, amelyeket akár alapítványi segítséggel, akár közpénzzel, de valahogyan folytatni kellene.

Egy másik terület a fogyatékok pótlása infokommunikációs eszközökkel. Ezen a téren többek között az Óbudai Egyetemen és a BME-n folytat közös kutatásokat a beszédgenerálás, beszéd felismerés témakörében, de több más műhelyben is folyik kutatás, kísérletezés.

OTTHONI FELÜGYELET

Hanák Péter és kollégái néhány éve az otthoni és lakáson kívüli felügyelettel, illetve a tevékenységfigyeléssel foglalkoznak, a terápiakövetés és -támogatás pedig a közelmúltban került érdeklődési körükbe. Az igazgató véleménye szerint **az életviteli infokommunikációs eszközökkel való támogatása főleg az idősebb, egyedül élő embereknél kiemelt fontosságú. Ők gyakran a lakáshoz vannak kötve, el vannak szí-**

getelődve, felügyeletre szorulnak, és bármikor bekövetkezhet egy sajnálatos esemény, amiről jó lenne, ha az orvos, a mentőszolgálat vagy a rokonok minél hamarabb értesülnének.

Ugyancsak ennek a témakörnek a keretében foglalkoznak a lakáson belüli mozgás követésével: az, hogy például valaki éjjel hány-szor ébred fel, hány-szor megy ki a mellékhelyiségbe, mennyi időt tölt álmatlanul – mind-mind értékes információ. Továbbá biz-

tonsági kérdésekkel is foglalkoznak: ha például az egyedül élő telen nyitva felejtí az ablakot, akkor nemcsak a lakás hűlhet ki, hanem komolyan megbetegedhet a lakója is. Az elesés problémaköre is az egyik fontos, kutandó terület. Nemcsak az eleséssel járó sérülések, törések lehetnek életveszélyesek, hanem a pszichológiai következmények is nagyon

károsak; az idős ember az esés következtében elkezd félni, bizonytalanná válik, nem mer kimeni a lakásból, egyre jobban elszigetelődik, mert nem tudja tartani a kapcsolatot ismerőseivel, rokonaival. Ilyen esetben a kommunikáció nagyon sokat tud segíteni! A fiatal generáció által egyszer-

Hanák Péter

igazgató
Egészségügyi Mérnöki
Tudásközpont

Fókuszban a végfelhasználók

A budapesti eHealth Week – akárcsak a HIMMS többi, e-egészségügygel foglalkozó rendezvénye – a végfelhasználókra összpontosít. Nem a mérnöki oldalt domborítja ki, hanem arra helyezi a hangsúlyt, hogy miként lehet az informatika által támogatott megoldásokat a gyakorlatban alkalmazni – mutatott rá *Stephen Lieber*, a HIMMS (Healthcare Information and Management Systems Society) elnöke-vezérigazgatója. Az egészségügyi informatikával kapcsolatban ugyanazok a kérdések merülnek fel egész Európában; alapvetően a természetes fejlődés során elért szint – nem pedig a rendelkezésre álló pénz mennyisége – határozza meg, hogy hol, mire helyezik éppen a hangsúlyt. Magyarországon jelenleg a betegarchiváló rendszerek vannak a figyelem középpontjában. A májusi budapesti konferencia kiváló lehetőség arra is, hogy a magyar kis- és

középvállalatok közelről is megismerkedjenek a nemzetközi tendenciákkal. Feltérképezzék, hogy mások mivel foglalkoznak, illetve lássák, hogy ők maguk hol tartanak a világhoz képest. A tanulás, a tapasztalatcsere egyébként kölcsönös folyamat, még a legnagyobbaknak is mindig van mit tanulniuk – hívta fel a figyelmet Stephen Lieber. Európa lakossága idősödik. Nem véletlen tehát, hogy a konferencián hangsúlyt kapnak az idősek, rászorultak mindennapi életét infokommunikációs eszközökkel – főként mobil egészségügyi informatikai alkalmazásokkal – segítő, távfelügyeleti megoldások. Ez a terület világszerte még csak most fejlődik, egyetlen ország sincs, ahol teljesen érett rendszer működne. Magyarországnak tehát e tekintetben pontosan olyan lehetőségei vannak, mint a többieknek. Itt biztosan nincs lemaradás – hívta fel a figyelmet a HIMMS elnöke.

Mallász Judit

rűen használható Skype rendszer hadrendbe állítása és használatának megtanulása az idősebbeknek bonyolultabb feladat, segítségre szorulnak ezen a területen is.

Egyébként az elesésnél nagyon nehéz gépi úton megállapítani, hogy pontosan mikor következik be, utána a szükséges riasztást már egyszerű kiadni. Természetesen szóba jöhetnek a kamerás megfigyelő rendszerek, de ezeket

kevesen viselik el a lakásukban. Léteznek olyan speciális szőnyegek, amelyek érzékelik, hogy rajtuk mozdulatlanul fekszik valaki, de ezek ma még nagyon drágák, egy négyzetméter ára 3000 euró körül van. A kutatások során arra keresik a választ, hogyan lehetne az elesés felismerését olcsóbban és a privát szféra lehető legteljesebben tisztelőtben tartásával megoldani.

